

Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών ΠΕ60 στη χρήση του εκπαιδευτικού λογισμικού ΕΛΠεΙΔΑ

«Τα σώματα του Juan Miró»

«Ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού για προσχολική εκπαίδευση και παροχή ψηφιακού εκπαιδευτικού/επιμορφωτικού υλικού - Εξ αποστάσεως επιμόρφωση και υποστήριξη εκπαιδευτικών»
Πράξη: «Πιλοτικές παρεμβάσεις υποστήριξης αξιοποίησης προηγμένων Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών στην Προσχολική Εκπαίδευση»

MIS 5158662

Περιεχόμενα

ΦΟΡΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ	2
<i>Τίτλος και βασικά στοιχεία Εκπαιδευτικού Σεναρίου.....</i>	<i>2</i>
<i>Τίτλος του εκπαιδευτικού σεναρίου</i>	<i>2</i>
<i>Τάξη που απευθύνεται.....</i>	<i>2</i>
<i>Δημιουργός/οι του εκπαιδευτικού σεναρίου.....</i>	<i>2</i>
<i>Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία/ Θεματικές Ενότητες.....</i>	<i>2</i>
<i>Προαπαιτούμενες γνώσεις/δεξιότητες/στάσεις των μαθητών.....</i>	<i>2</i>
<i>Εκτιμώμενη διάρκεια</i>	<i>2</i>
<i>Εναλλακτικές ιδέες και αντιλήψεις των μαθητών</i>	<i>3</i>
<i>Σκοπός & προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα εκπαιδευτικού σεναρίου</i>	<i>3</i>
<i>Σκοπός:</i>	<i>3</i>
<i>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (Στόχοι):.....</i>	<i>4</i>
<i>Μαθησιακό περιβάλλον, υλικοτεχνική υποδομή - διδακτικό υλικό και οργάνωση της τάξης.....</i>	<i>5</i>
<i>Υλικοτεχνική υποδομή</i>	<i>5</i>
<i>Διδακτικό υλικό.....</i>	<i>5</i>
<i>Οργάνωση της Τάξης.....</i>	<i>5</i>
<i>Περιγραφή μαθησιακών δραστηριοτήτων σεναρίου (Δραστηριότητες υλοποίησης του σεναρίου στην τάξη).....</i>	<i>7</i>
<i>Δραστηριότητες γνωστικής και ψυχολογικής προετοιμασίας.....</i>	<i>7</i>
<i>Δραστηριότητες διδασκαλίας (οικοδόμησης νέων γνώσεων/δεξιοτήτων/στάσεων).....</i>	<i>8</i>
<i>Δραστηριότητες εφαρμογής και υλοποίησης του γνωστικού αντικειμένου.....</i>	<i>10</i>
<i>Δραστηριότητες αξιολόγησης του γνωστικού αντικειμένου.....</i>	<i>12</i>
<i>Βιβλιογραφία - Δικτυογραφία.....</i>	<i>12</i>

Φόρμα Σχεδίασης Εκπαιδευτικού Σεναρίου

Τίτλος και βασικά στοιχεία Εκπαιδευτικού Σεναρίου

Τίτλος του εκπαιδευτικού σεναρίου

Τα σώματα του Juan Miro

Τάξη που απευθύνεται

Απευθύνεται σε μαθητές/τριες νηπιαγωγείου ηλικίας 4-6 ετών.

Δημιουργός/οι του εκπαιδευτικού σεναρίου

- Τζαβάρα Αγγελική, ΕΔΙΠ, ΤΕΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Πατρών
- Βασίλης Κόμης, Καθηγητής ΤΕΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Πατρών

Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία/ Θεματικές Ενότητες

Κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που παρουσιάζονται, βάσει του Νέου Προγράμματος Σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση (2021), θα αξιοποιηθεί κατά κύριο λόγο το θεματικό πεδίο «Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση» και πιο συγκεκριμένα η θεματική ενότητα «Τέχνες», αφού το υπό επεξεργασία αντικείμενο είναι η «Εικαστική μορφή και σύνθεση» καθώς και το «Εικαστικό περιεχόμενο». Το θεματικό αυτό πεδίο θα συνδυαστεί με το πεδίο «Παιδί και Επικοινωνία» και ειδικότερα με την θεματική «Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ)».

Προαπαιτούμενες γνώσεις/δεξιότητες/στάσεις των μαθητών

Προκειμένου να επιτευχθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι των δραστηριοτήτων, οι μαθητές/τριες χρειάζεται:

- να εκτελούν λεπτούς χειρισμούς που αφορούν τον υπολογιστή και, πιο συγκεκριμένα, να χειρίζονται το ποντίκι/να έχουν μια εξοικείωση με τις διαδραστικές οθόνες αφής και, πιο συγκεκριμένα, να χειρίζονται ικανοποιητικά τη λειτουργία αφής
- να είναι εξοικειωμένα με την βασική εργαλειοθήκη ενός λογισμικού ζωγραφικής
- να εργάζονται σε μικρές ομάδες και να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους για την επίτευξη κάποιου κοινού στόχου

Εκτιμώμενη διάρκεια

Κάθε δραστηριότητα υπολογίζεται να καλύψει μία διδακτική ώρα (45 λεπτά) του ημερήσιου ωρολογίου προγράμματος. Πιθανότατα η διάρκεια να διαφοροποιηθεί ανάλογα με:

- α. την εξοικείωση των παιδιών με το συγκεκριμένο θέμα
- β. την εξοικείωση με τη χρήση του υπολογιστή
- γ. τον αριθμό των παιδιών

δ. το ενδιαφέρον τους για το θέμα

Εναλλακτικές ιδέες και αντιλήψεις των μαθητών

Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία:

A. επισημαίνεται η αναγκαιότητα εκμάθησης της χρήσης απλών υλικών και τεχνικών που βοηθά τα παιδιά να αποκωδικοποιήσουν την εικαστική γλώσσα (Χανιαδάκη, 2009).

B. η διδασκαλία της μπορεί να ακολουθεί τα εξής στάδια:

- **της περιγραφής:** τα παιδιά ασχολούνται με το θέμα του έργου και παρατηρούν τα εικαστικά στοιχεία που αποτυπώνει ο καλλιτέχνης στη δημιουργία του
- **της ερμηνείας:** τα παιδιά προσεγγίζουν διάφορες εκδοχές των εκφραστικών μηνυμάτων (σκέψεων, ιδεών, συναισθημάτων) του δημιουργού που επιδιώκει να μεταφέρει στο κοινό
- **της ανάλυσης:** τα παιδιά επιχειρούν να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο τα εικαστικά στοιχεία είναι οργανωμένα σε μια σύνθεση (Κουρτέλας κ.α., 2010)
- **της αξιολόγησης:** τα παιδιά οργανώνουν τις παρατηρήσεις που πραγματοποίησαν στα τρία προηγούμενα στάδια και καταλήγουν, ύστερα από συζήτηση, σε αντικειμενικές κρίσεις και συμπεράσματα (Σιγάλας, 1989)

Επιπρόσθετα, η συμβολή των ΤΠΕ στη διδασκαλία της εικαστικής γλώσσας είναι πολύ σημαντική, γιατί παρέχει ευελιξία στη διδακτική μεθοδολογία, δημιουργεί συνεργατικό μαθησιακό περιβάλλον και προσφέρει στα παιδιά ανατροφοδότηση και εξωτερικά κίνητρα μάθησης (Σιγούρος κ.α., 2012).

Σκοπός & προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα εκπαιδευτικού σεναρίου

Σκοπός:

Κύριος σκοπός των δραστηριοτήτων είναι οι μαθητές/τριες να προσεγγίσουν στόχους από τη μαθησιακή περιοχή των Εικαστικών μέσα από μια ποικιλία δραστηριοτήτων παιγνιώδης μορφής.

Οι δραστηριότητες είναι βασισμένες στο θεματικό πεδίο “Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση”, και πιο συγκεκριμένα στη θεματική ενότητα “Τέχνες” του Νέου Προγράμματος Σπουδών για το Νηπιαγωγείο (2021).

Εμπλεκόμενες θεματικές ενότητες:

Δ. Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση

Δ.2 Τέχνες

Δ.2.1 Εικαστικές Τέχνες

A. Παιδί και Επικοινωνία

A.2 ΤΠΕ**A.2.3 Επεξεργασία της Πληροφορίας και Ψηφιακή Δημιουργία**

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (Στόχοι):

Γνώσεις**Δ. Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση - Δ.2 Τέχνες**

Να γνωρίσουν τον Juan Miro και την τεχνοτροπία του

Να μάθουν να παρατηρούν, να περιγράφουν και να εντοπίζουν στοιχεία σε έναν πίνακα ζωγραφικής

A. Παιδί και Επικοινωνία - A.2 ΤΠΕ

Να εξοικειωθούν με τα βασικά εργαλεία μορφοποίησης ενός λογισμικού ζωγραφικής

Δεξιότητες**Δ. Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση - Δ.2 Τέχνες**

Να παρατηρούν ένα έργο τέχνης και να κάνουν υποθέσεις για το περιεχόμενό του

Να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες της ψηφιακής τεχνολογίας για την παραγωγή μιας εικαστικής δημιουργίας

A. Παιδί και Επικοινωνία - A.2 ΤΠΕ

Να διερευνούν, να ανακαλύπτουν, να πειραματίζονται με την κατάλληλη χρήση λογισμικών ανοικτού τύπου

Στάσεις**Δ. Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση - Δ.2 Τέχνες**

Να αντιμετωπίζουν με φαντασία και δημιουργικότητα τη διαδικασία σύνθεσης ενός έργου τέχνης

Να συνεργάζονται για τη δημιουργία ενός καλλιτεχνήματος

A. Παιδί και Επικοινωνία - A.2 ΤΠΕ

Να αξιοποιούν τις ΤΠΕ για να εκφράζονται με δημιουργικό τρόπο

Να αντιμετωπίζουν τις ΤΠΕ ως εργαλεία που ενισχύουν τη σκέψη και τις ικανότητές τους και όχι μόνο ως μέσα διασκέδασης και ψυχαγωγίας

Μαθησιακό περιβάλλον, υλικοτεχνική υποδομή - διδακτικό υλικό και οργάνωση της τάξης

Υλικοτεχνική υποδομή

Για την υλοποίηση των συγκεκριμένων διδακτικών παρεμβάσεων είναι απαραίτητος ο ηλεκτρονικός υπολογιστής της τάξης ή να υπάρχει tablet.

Διδακτικό υλικό

Μικροί Ζωγράφοι: Επιλέχθηκε να αξιοποιηθεί το συγκεκριμένο λογισμικό αισθητικής έκφρασης και ανάπτυξης της δημιουργικότητας καθώς διαθέτει μια πληθώρα δυνατοτήτων που επιτρέπουν στον/στην εκπαιδευτικό να διαμορφώσει καλά οργανωμένες και ευχάριστες παρεμβάσεις συναφείς με το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση. Ειδικότερα, πρόκειται για ένα ανοιχτό περιβάλλον στο οποίο ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να προσαρμόσει το πλαίσιο των δραστηριοτήτων που θα υλοποιήσει με τα παιδιά στα ενδιαφέροντα και τις εμπειρίες τους. Περιέχει πληροφορία, της οποίας η πυκνότητα και η ποσότητα είναι σε αντιστοιχία με την ηλικία των μαθητών/τριών, περιλαμβάνει κείμενα ευανάγνωστα και γραμμένα σε γλώσσα απλή και κατανοητή ενώ ταυτόχρονα το γραφικό του περιβάλλον είναι αρκετά ελκυστικό και παιγνιώδες. Το συγκεκριμένο λογισμικό παρέχει τα βασικά εργαλεία επεξεργασίας κειμένου, μορφοποίησης καθώς και δυνατότητα εκτύπωσης καθώς και μια σειρά από έτοιμα πρότυπα, σύμβολα και emoji, στοιχεία τα οποία μπορούν να διευκολύνουν τα παιδιά του νηπιαγωγείου στην δημιουργία και επεξεργασία ενός ψηφιακού εγγράφου.

Οργάνωση της Τάξης

Για τις ανάγκες της προτεινόμενης διδακτικής παρέμβασης η οργάνωση της τάξης θα ακολουθήσει δύο βασικές μορφές ανάλογα με το πλαίσιο της εκάστοτε δραστηριότητας. Συγκεκριμένα προτείνεται ένας συνδυασμός:

- εργασίας με το σύνολο της τάξης
- εργασίας σε ομάδες

Ο/Η νηπιαγωγός μπορεί εξ αρχής να έχει μελετήσει προσεχτικά τον διαχωρισμό των παιδιών ώστε όλες οι ομάδες να είναι ισοδύναμες και να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν.

Σύμφωνα με το διδακτικό συμβόλαιο, κάθε παιδί χρειάζεται να περιμένει τη σειρά του για να μιλήσει, τα μέλη της κάθε ομάδας μπορούν να βοηθούν με προφορικές οδηγίες το παιδί που έχει αναλάβει να κάνει κάτι στο πλαίσιο μίας δράσης και αν ήταν από διαφορετική ομάδα, όλα τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα και το χρόνο να εντοπίζουν τα λάθη τους και να τα διορθώνουν μέχρι να επιτευχθεί ο στόχος τους και τέλος, όλοι χρειάζεται να ακούν με προσοχή τις αναλυτικές οδηγίες που δίνει ο/η

νηπιαγωγός για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων. Ο ρόλος της νηπιαγωγού καθόλη τη διάρκεια υλοποίησης του σεναρίου θα πρέπει να είναι συνερευνητικός και διευκολυντικός, προσπαθώντας να κινητοποιήσει και να βοηθήσει τα παιδιά.

Οι δραστηριότητες του προτεινόμενου σεναρίου αναπτύσσονται με βάση τα χαρακτηριστικά διαφόρων θεωριών μάθησης στην προσπάθεια επίλυσης ενός προβλήματος που προέκυψε αρχικώς από τα ίδια τα παιδιά. Επιχειρείται ένας συνδυασμός διαφορετικών στοιχείων αλλά και η ταυτόχρονη αξιοποίηση των ιδιαιτεροτήτων τους σύμφωνα με τις ανάγκες της εκάστοτε δραστηριότητας αλλά και του δυναμικού των παιδιών.

Συγκεκριμένα επιλέγονται στοιχεία από τον συμπεριφορισμό, τις γνωστικές θεωρίες μάθησης και συγκεκριμένα τον εποικοδομισμό καθώς και τις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες. Η ενσωμάτωση των ΤΠΕ με την επιλογή και χρήση κατάλληλων υπολογιστικών περιβαλλόντων πρόκειται να δημιουργήσουν ένα ανοιχτό περιβάλλον μάθησης σύμφωνα με το οποίο τα παιδιά συμμετέχουν ενεργά, επικοινωνούν μεταξύ τους αλλά και με τη νηπιαγωγό και οδηγούνται από κοινού στη λήψη αποφάσεων και εν τέλει στην επίλυση του προβλήματος.

Στο σύνολό του, το εκπαιδευτικό σενάριο στηρίζεται στα χαρακτηριστικά της επίλυσης ενός προβλήματος καθότι τα παιδιά κλήθηκαν να συγκεντρώσουν πληροφορίες μέσα από την υλοποίηση των επιμέρους δραστηριοτήτων ώστε να εντοπίσουν την τεχνοτροπία του Joan Miro αλλά και να την αναπαράγουν στη σύνθεση των προσωπικών τους έργων.

Η μαθησιακή διαδικασία σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε με βάση τα χαρακτηριστικά της ανακαλυπτικής και διερευνητικής μάθησης μέσω, κυρίως, ομαδικών δραστηριοτήτων. Ο υπολογιστής χρησιμοποιήθηκε στην πλειονότητα των δράσεων ως γνωστικό εργαλείο με τη βοήθεια του οποίου τα παιδιά θα προσεγγίσουν υψηλού επιπέδου γνωστικές δεξιότητες που αφορούν στην ανάπτυξη ικανοτήτων συνεργασίας, στη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλήματος.

Επιπλέον, η συνεργατική δραστηριότητα, ως κοινωνικοπολιτισμική διδακτική στρατηγική, προτείνεται να χρησιμοποιηθεί σε κάθε τύπου δραστηριότητα που λαμβάνει χώρα σε ομάδες και απαιτεί συνεργασία ανάμεσα στα μέλη της ομάδας και όχι απλό καταμερισμό εργασιών.

Αναφορικά με τα χαρακτηριστικά του συμπεριφορισμού που αξιοποιούνται στο σενάριο, στο πρώτο μέρος της δραστηριότητας διδασκαλίας, ο υπολογιστής χρησιμοποιείται ως μέσο για την παρουσίαση πληροφοριών/της νέας γνώσης από τον/την νηπιαγωγό.

Περιγραφή μαθησιακών δραστηριοτήτων σεναρίου (Δραστηριότητες υλοποίησης του σεναρίου στην τάξη)

Δραστηριότητες γνωστικής και ψυχολογικής προετοιμασίας

Τίτλος: Ανίχνευση των ιδεών των παιδιών για την τεχνοτροπία του Juan Miro

Στόχοι:

- Να καταγραφούν οι αρχικές ιδέες και γνώσεις των μαθητών/τριών για την τεχνοτροπία που χρησιμοποιεί στους πίνακές του ο Juan Miro

Υλικοτεχνική υποδομή:

- 1 Ηλεκτρονικός Υπολογιστής/1 Tablet (ή ένα tablet για κάθε ομάδα)
- Το λογισμικό: Μικροί Ζωγράφοι

Οργάνωση της Τάξης

Η δραστηριότητα υλοποιείται στην γωνιά του υπολογιστή.

Διδακτικές προσεγγίσεις και τεχνικές

Πρόκειται για ομαδική δραστηριότητα (με το σύνολο της τάξης) που ενσωματώνει χαρακτηριστικά επίλυσης προβλήματος κατά τις οποίες οι μαθητές/τριες εμπλέκονται σε αυθεντικές δραστηριότητες ανίχνευσης των ιδεών τους. Ο/Η νηπιαγωγός θέτει τον προβληματισμό της και χρησιμοποιεί την τεχνική των ερωταποκρίσεων ώστε να ενισχύσει τα παιδιά να εκφράσουν αυθόρμητα τις ιδέες τους για την τεχνοτροπία του Juan Miro. Σημειώνεται ότι καταγράφονται όλες τις απαντήσεις των παιδιών χωρίς ο/η νηπιαγωγός να σχολιάζει αν είναι σωστές ή λανθασμένες.

Διδακτικές βοήθειες: Ο/Η νηπιαγωγός θέτει βοηθητικές ερωτήσεις όπως «Παρατηρήστε προσεχτικά την οθόνη του υπολογιστή/του tablet και περιγράψτε μου αυτό που βλέπετε», «Ποια στοιχεία/αντικείμενα διακρίνετε στους πίνακες;», «Υπάρχει κάτι σας κάνει εντύπωση;», «Πώς νιώθετε βλέποντας αυτούς τους πίνακες;» προκειμένου να καταγράψει και να αξιολογήσει τις ιδέες των παιδιών αλλά και να διευκολύνει και να καθοδηγήσει την μαθησιακή διαδικασία.

Περιγραφή δραστηριότητας

Ο/Η νηπιαγωγός συγκεντρώνει τα παιδιά στην γωνιά του υπολογιστή, δείχνει εικόνες τριών έργων του Juan Miro (<https://www.joan-miro.net/>) (εικ.1, εικ.2, εικ.3, εικ.4 & εικ.5) και ζητάει να τα

παρατηρήσουν και να περιγράψουν αυτό που βλέπουν. Εκφράζει τον προβληματισμό της σχετικά με τα “παράξενα” σώματα και ζητάει από τα παιδιά να την βοηθήσουν να καταλάβει τι συμβαίνει

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Εικόνα 3

Εικόνα 4

Εικόνα 5

Μέσα από μία σειρά βοηθητικών ερωτήσεων, ο/η νηπιαγωγός προσπαθεί να ενθαρρύνει τα παιδιά να διατυπώσουν τις ιδέες τους, να υποθέσουν και να συζητήσουν αναφορικά με τα χαρακτηριστικά του κάθε πίνακα και ιδιαιτέρως για τα μέλη/τα χαρακτηριστικά των σωμάτων που φαίνεται να “λείπουν”.

Δραστηριότητες διδασκαλίας (οικοδόμησης νέων γνώσεων/δεξιοτήτων/στάσεων)

Τίτλος: Γνωριμία με την τεχνοτροπία του Juan Miró

Στόχοι:

- Να γνωρίσουν τον Juan Miró και την τεχνοτροπία του

- Να μάθουν να παρατηρούν, να περιγράφουν και να εντοπίζουν στοιχεία σε έναν πίνακα ζωγραφικής
- Να παρατηρούν ένα έργο τέχνης και να κάνουν υποθέσεις για το περιεχόμενό του
- Να συνεργάζονται για τη δημιουργία ενός καλλιτεχνήματος
- Να εξοικειωθούν με τα βασικά εργαλεία μορφοποίησης ενός λογισμικού ζωγραφικής
- Να αξιοποιούν τις ΤΠΕ για να εκφράζονται με δημιουργικό τρόπο

Οργάνωση της Τάξης

Η δραστηριότητα υλοποιείται στην γωνία του υπολογιστή.

Διδακτικές προσεγγίσεις και τεχνικές

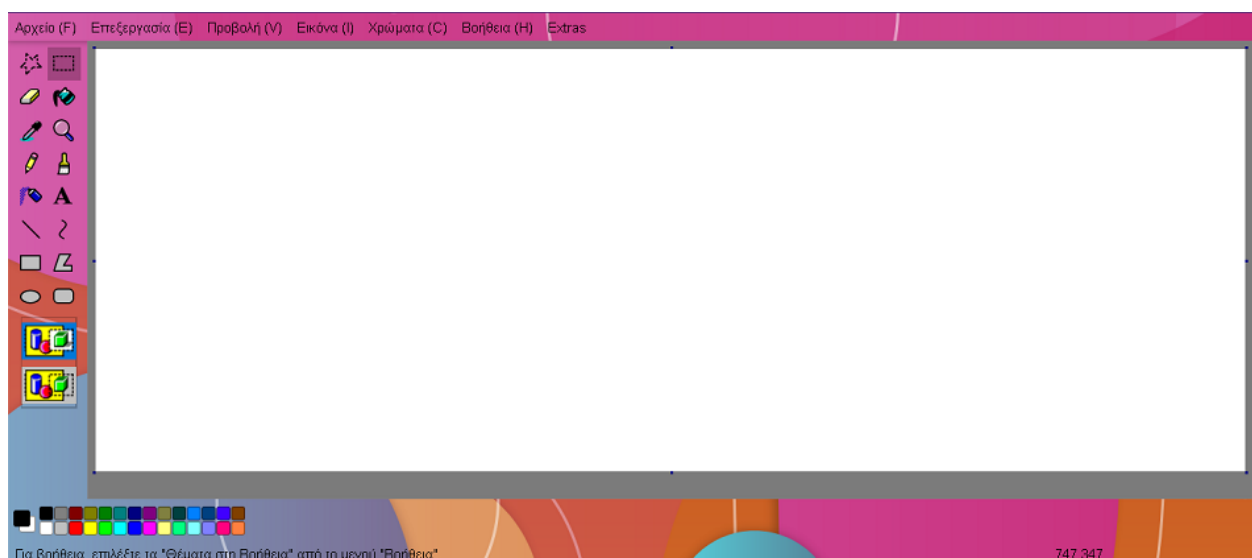
Πρόκειται για μία δραστηριότητα η οποία αποτελείται από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, η διδακτική στρατηγική που ακολουθείται είναι αυτή της παροχής πληροφοριών με την βοήθεια ενός βίντεο από το YouTube για την ζωή και το έργο του Juan Miro. Τα παιδιά ενημερώνονται από τον/την νηπιαγωγό για τον ζωγράφο και εκφράζουν τυχόν απορίες. Στην συγκεκριμένη φάση και μέχρι την επόμενη, ο/η νηπιαγωγός έχει συμπεριφοριστικά χαρακτηριστικά και είναι καθοδηγητικός με στόχο την παροχή πληροφοριών/ την μετάδοση της γνώσης στα παιδιά. Στο δεύτερο μέρος, τα παιδιά έρχονται στο κέντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δουλεύουν σε ομάδες, προσπαθούν να οδηγηθούν στην επίλυση του προβλήματος που αρχικώς τέθηκε από τον/την νηπιαγωγό, συνεργάζονται και πειραματίζονται προκειμένου να εντοπίσουν και να συμπληρώσουν τα στοιχεία/τα χαρακτηριστικά που φαίνεται να “λείπουν” πάνω στους πίνακες κάνοντας χρήση ενός λογισμικού ζωγραφικής.

Διδακτικές βοήθειες: Ο/Η νηπιαγωγός παρέχει οδηγίες οι οποίες αφορούν στη χρήση του λογισμικού και θέτει βοηθητικές ερωτήσεις για να τους ενθαρρύνει και να τους διευκολύνει.

Περιγραφή δραστηριότητας

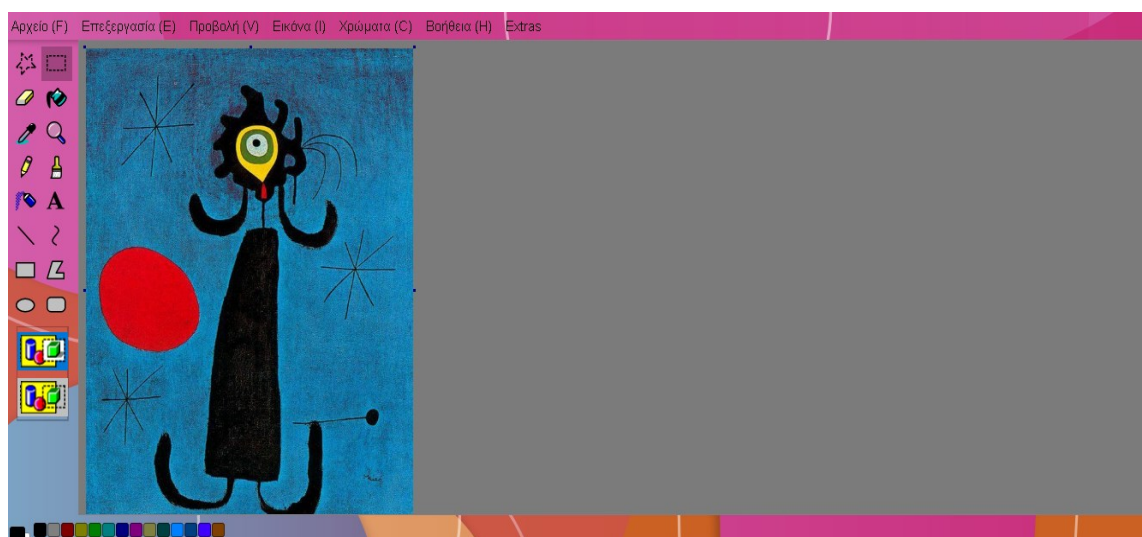
Ο/Η νηπιαγωγός συγκεντρώνει τα παιδιά στην γωνία του υπολογιστή προκειμένου να τους παρουσιάσει ένα σύντομο βίντεο από το YouTube για την ζωή και το έργο του Joan Miro https://www.youtube.com/watch?v=O9rAdb_ULp0 . Συζητούν για το περιεχόμενο του βίντεο και επιλύονται τυχόν απορίες.

Στη συνέχεια, τα παιδιά χωρίζονται σε ολιγομελείς ομάδες και κάθε ομάδα με την σειρά της εργάζεται στον υπολογιστή/tablet. Τα παιδιά προσπαθούν να πειραματιστούν με τα εργαλεία που βρίσκονται στην διεπιφάνεια χρήσης του λογισμικού ζωγραφικής “Μικροί Ζωγράφοι” (εικ.6).

Εικόνα 6

Συνεργάζονται προκειμένου να αποφασίσουν και να δοκιμάσουν τα εργαλεία που πιστεύουν ότι χρειάζονται για να συμπληρώσουν το σώμα στον πίνακα που έχουν επιλέξει. Ο/Η νηπιαγωγός φροντίζει να ανοίγει κάθε φορά στην διεπιφάνεια χρήσης του λογισμικού την εικόνα με τον πίνακα της κάθε ομάδας (εικ. 7) προκειμένου να τον επεξεργαστούν και να τον συμπληρώσουν σύμφωνα με όσα έχουν αποφασίσει. Καθόλη τη διάρκεια της δραστηριότητας η παρουσία του/της δίπλα στα παιδιά είναι διακριτική και παρεμβαίνει όταν χρειάζεται για να ενισχύσει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των παιδιών ή για να τα βοηθήσει με τη χρήση του λογισμικού. Οι επεξεργασμένες εικόνες αποθηκεύονται και εκτυπώνονται.

Εικόνα 7

Δραστηριότητες εφαρμογής και υλοποίησης του γνωστικού αντικειμένου

Τίτλος: Η αξιοποίηση της τεχνοτροπίας του Juan Miro

Στόχοι:

- Να γνωρίσουν τον Juan Miro και την τεχνοτροπία του
- Να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες της ψηφιακής τεχνολογίας για την παραγωγή μιας εικαστικής δημιουργίας
- Να αντιμετωπίζουν με φαντασία και δημιουργικότητα τη διαδικασία σύνθεσης ενός έργου τέχνης
- Να συνεργάζονται για τη δημιουργία ενός καλλιτεχνήματος
- Να διερευνούν, να ανακαλύπτουν, να πειραματίζονται με την κατάλληλη χρήση λογισμικών ανοικτού τύπου
- Να αντιμετωπίζουν τις ΤΠΕ ως εργαλεία που ενισχύουν τη σκέψη και τις ικανότητές τους και όχι μόνο ως μέσα διασκέδασης και ψυχαγωγίας

Οργάνωση της Τάξης

Η δραστηριότητα υλοποιείται στην γωνία του υπολογιστή.

Διδακτικές προσεγγίσεις και τεχνικές

Πρόκειται για μία συνεργατική δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος και διερεύνησης για τη λήψη αποφάσεων κατά την οποία ο υπολογιστής χρησιμοποιείται ως γνωστικό εργαλείο. Τα παιδιά συνεχίζουν να δουλεύουν στις ομάδες τους όπως και στην προηγούμενη δραστηριότητα και καλούνται να σχεδιάσουν τον δικό τους πίνακα σύμφωνα με την τεχνοτροπία του Juan Miro. Συνεργάζονται, ανταλλάσσουν ρόλους και απόψεις και εν τέλει αποφασίζουν για τα στοιχεία του δικού τους πίνακα. Ο/Η νηπιαγωγός καθόλη την διάρκεια της δραστηριότητας έχει ρόλο υποστηρικτικό και δεν παρεμβαίνει παρά μόνο όταν κρίνεται αναγκαίο για την μαθησιακή διαδικασία.

Διδακτικές βοήθειες: Ο/Η νηπιαγωγός παρέχει οδηγίες οι οποίες αφορούν στη χρήση του λογισμικού και θέτει βοηθητικές ερωτήσεις για να τους ενθαρρύνει και να τους διευκολύνει.

Περιγραφή δραστηριότητας

Κάθε ομάδα καλείται να σχεδιάσει τον δικό της πίνακα σύμφωνα με την τεχνοτροπία του Juan Miro αξιοποιώντας το λογισμικό “Μικροί Ζωγράφοι”. Αρχικώς συζητούν, συνεργάζονται και μοιράζονται μεταξύ τους τις ιδέες τους αναφορικά με τα στοιχεία και τα χρώματα που θα ήθελαν έχει ο πίνακάς τους. Έπειτα, με τη σειρά κάθε ομάδα εργάζεται μπροστά στον υπολογιστή/ στο tablet και δημιουργούν το δικό τους έργο. Τα έργα αποθηκεύονται και εκτυπώνονται. Καθόλη τη διάρκεια της δραστηριότητας η παρουσία του/της νηπιαγωγού δίπλα στα παιδιά είναι διακριτική και παρεμβαίνει όταν χρειάζεται

για να ενισχύσει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των παιδιών ή για να τα βοηθήσει με τη χρήση του λογισμικού.

Δραστηριότητες αξιολόγησης του γνωστικού αντικείμενου

Τίτλος: Παιχνίδι με πίνακες ζωγραφικής

Περιγραφή: Στο πλαίσιο της δραστηριότητας αξιολόγησης, τα παιδιά καλούνται να επιλέξουν ανάμεσα σε δεκάδες έργα τέχνης, τους πίνακες του Juan Miró προκειμένου να αξιολογηθεί η προσκτηθείσα γνώση. Πιο συγκεκριμένα, ο/η νηπιαγωγός μοιράζει σε κάθε ομάδα εικόνες με πίνακες διαφόρων ζωγράφων και ζητά από τα παιδιά να παρατηρήσουν προσεχτικά τα στοιχεία και την τεχνική κάθε έργου και εν τέλει να αποφασίσουν ποιες από αυτές απεικονίζουν πίνακες του Huan Miró. Τα παιδιά εργάζονται ομαδικά, στα τραπεζάκια ή στην παρεούλα, συγκρίνουν τις αρχικές τους ιδέες με τις γνώσεις που έχουν αποκτηθεί μέσω των προηγούμενων δραστηριοτήτων ενώ ο/η νηπιαγωγός κάνει κάποιες βοηθητικές ερωτήσεις για να τα ενισχύσει και να διευκολύνει την αξιολόγηση της μαθησιακής τους πορείας. Οι ομάδες παρουσιάζουν και επιχειρηματολογούν για τις επιλογές τους.

Βιβλιογραφία - Δικτυογραφία

Κουρτέλας, Α. Κυριάκου, Κ. & Στεφάνου, Κ. (2010). *Για την τέχνη: Βιβλίο για τον δάσκαλο*. Λευκωσία: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου.

Πεντέρη, Ε., Χλαπάνα, Ε., Μέλλιου, Κ., Φιλιπίδη, Α., & Μαρινάτου, Θ. (2021). Πρόγραμμα Σπουδών Προσχολικής Εκπαίδευσης-Νηπιαγωγείου. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542.

Σιγάλας, Γ. (1989). *Η ανάλυση του έργου τέχνης*. *Εικαστική Παιδεία*, 6, 26-29.

Σιγούρος, Ι., Κέκκερης, Γ., & Θράκης, Κ. Δ. Π.(2012). Η διδασκαλία της εικαστικής γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση με τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). *ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ-θεωρία & πράξη*, 5.

Χανιαδάκη, Σ. (2009). *Η σύγχρονη τέχνη για παιδιά: Τρεις τρόποι προσέγγισης*. Στο: *Η Τέχνη ως εργαλείο εκπαίδευσης για το περιβάλλον Παιδαγωγικές / Εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για το Δάσος/Δέντρο & την Ανακύκλωση*, 428-435. Πρακτικά Συνεδρίου. Αθήνα.

Εικόνες (πηγή): <https://www.joan-miro.net/>

Βίντεο (πηγή): https://www.youtube.com/watch?v=O9rAdb_ULp0